

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

V LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. A. MICKIEWICZA W CZĘSTOCHOWIE

Opracowanie: zespoły przedmiotowe oraz pedagog szkolny

SPIS TREŚCI:

1. Założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – diagnoza potrzeb uczniów i rodziców.....	3
2. Podstawa prawna.	4
3. Działalność wychowawcza i profilaktyczna.....	5
4. Zasady ogólne, jakimi powinien kierować się w swoich oddziaływaniach każdy wychowawca.....	8
5. Szczegółowe zadania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego	9
6. Procedura badania efektywności programu - ewaluacja.....	23
7. Wykaz literatury	24

1. Założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – diagnoza potrzeb uczniów i rodziców

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny oparty jest o projekt systemowych rozwiązań w środowisku szkolnym, który uzupełnia wychowanie i ukierunkowuje je na:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu (Gaś, 2003, 2006).

Szkoła z racji swoich funkcji zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania problemów i podejmowania działań profilaktycznych, wychowawczych, terapeutycznych i korekcyjnych. Działania podejmowane w V Liceum Ogólnokształcącym są zgodnie z przyjętym planem pracy na prośbę ucznia, nauczyciela, rodzica lub w wyniku zaistniałej sytuacji problemowej. Oddziaływania psychologiczno – pedagogiczne obejmują wszystkich uczniów oraz rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny oparty jest na diagnozie potrzeb rodziców, uczniów oraz na stałym partnerskim współdziałaniu wszystkich nauczycieli, pedagoga szkolnego, higienistki szkolnej, pozostałych pracowników szkoły, rodziców, również z różnymi podmiotami mogącymi mieć wpływ na pomoc.

W zakresie wychowania i profilaktyki prowadzona jest systematyczna obserwacja uczniów oraz rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami w celu rozpoznania, zdiagnozowania warunków życia i funkcjonowania uczniów napotykaających na trudności dydaktyczne i sprawiających problemy wychowawcze.

Program jest dostosowywany do aktualnych przepisów prawnych, posiadanych możliwości i bieżących potrzeb.

2. Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

3. Działalność wychowawcza i profilaktyczna

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości **fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej**.

Zrównoważony rozwój w każdym obszarze, zrozumienie własnego funkcjonowania w świecie oraz relacje z innymi ludźmi pozwolą młodemu, a później dorosłemu człowiekowi, odnosić sukcesy i żyć szczęśliwie.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) **emocjonalnej (psychicznej)** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **duchowej (aksjologicznej)** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.

Działalność profilaktyczna dotyczy:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspierania wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowania działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji;
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspierania uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspierania uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań obejmujących:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;*
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;*
- 3) kształtowanie i wzmocnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;*
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;*
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji.*

4. Zasady ogólne, jakimi powinien kierować się w swoich oddziaływaniach każdy wychowawca

1. Zasada **prawdy**, czyli dochowania zgodności słów wychowawcy z jego własną postawą życiową.
2. Zasada **dobra dziecka**, wymagająca od nauczyciela kierowania się we wszystkich etapach i formach procesu wychowania korzyścią, interese, bezpieczeństwem i wszechstronnym rozwojem każdego wychowanka.
3. Zasada **przykładu**, czyli prezentowania przez wychowawcę wartości, ideałów, postaw, przekonań i umiejętności, jakich oczekuje w szkole od samych podopiecznych.
4. Zasada **projekcji pedagogicznej**, czyli umiejętności spojrzenia przez wychowawcę na sprawy dziecka, jego wartości czy emocji z jego punktu widzenia, niejako z jego miejsca czy perspektywy.
5. Zasada **więzi emocjonalnej z wychowankiem**, polegająca na nawiązaniu i utrzymaniu z nim bezpośredniego, osobistego, ciepłego i serdecznego kontaktu.
6. Zasada **poszanowania osobowości wychowanka**, która sprowadza się do dostrzegania i doceniania niepowtarzalności jego osobowości.
7. Zasada **profesjonalizmu w wychowaniu**, która wymaga od nauczyciela określonych kompetencji zawodowych oraz profesjonalnej dojrzałości działań (J. Homplewicz, 1996, s. 77-78).

5. Szczegółowe zadania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
KLASY I-III								
1.	Fizyczna	Podejmowanie działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii	1. Przeprowadzenie diagnozy w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.	1. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów klas pierwszych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. 2. W razie konieczności realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.	Uczeń dysponuje wiedzą z zakresu zagrożeń płynących z zażywania środków psychoaktywnych.	W ciągu roku szkolnego	Pedagog szkolny przy współpracy poradni Wychowawcy klas	
		Dostarczanie uczniom wiarygodnych informacji na temat	Promowanie zdrowego stylu życia.	1. Realizacja zajęć "Jak radzić sobie ze stresem". 2. Zorganizowanie konkursu wiedzy o HIV/AIDS.	- Zdobycie umiejętności radzenia sobie ze stresem. - Zwiększenie wiedzy	1. Marzec/kwiecień - klasy III 2. Grudzień - klasy I	Pedagog szkolny	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń.			na temat HIV/AIDS. - Rozwijania mechanizmów samokontroli.			
		Rozpoznawanie zagrożeń oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób wysokiego ryzyka.	- Dostarczenie uczniom informacji o konsekwencjach stosowania dopalaczy. - Zapobieganie patologiom i uzależnieniom. - Uświadomienie zagrożeń związanych z uzależnieniami (dopalacze, niktyna, narkotyki, alkohol).	1. Zorganizowanie zajęć warsztatowych dla uczniów obejmujących tematykę dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych - program „Mam wybór”. 2. Wprowadzenie (w miarę możliwości) Metody szkolnej interwencji profilaktycznej zakładającej zawieranie kontraktów z uczniem i jego rodzicami, co pozwala przenieść na ucznia odpowiedzialność za podejmowane przez niego działania i decyzje. 3. Przeprowadzenie prelekcji dla rodziców. 4. Profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	Uczeń dysponuje wiedzą z zakresu zagrożeń płynących z zażywania środków psychoaktywnych.	1. Klasa I - listopad 2. Cały rok szkolny 3. Wrzesień 4. Cały rok szkolny	1. Pedagog szkolny przy współpracy poradni 2. Pedagog szkolny 3. Pedagog szkolny 4. Wszyscy nauczyciele	
		Rozpoznanie manipulacji językowej w tekstach reklamowych, w języku polityków i dziennikarzy.	Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Analiza reklam emitowanych w stacjach telewizyjnych.	Umiejętne korzystanie z zasobów edukacyjnych w Internecie.	Klasa I	mgr Margarita Janik	
		Przestrzeganie zasad związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy.	Ocena zagrożeń i ograniczeń, docenianie społecznych aspektów rozwoju i zastosowań informatyki.	Wpajanie uczniom zasady weryfikowania informacji pochodzących z zasobów globalnej sieci oraz bezwzględnego przestrzegania prawa autorskiego.	Tworzenie zasobów sieciowych związanych z kształceniem i zainteresowaniami ucznia.	Klasa I, II i III	mgr Justyna Rakus	
		Rozwijanie świadomości	Świadomy dobór tekstów kultury – literackich, filmowych,	1. Lektura, dyskusja, projekt, samokształcenie w temacie.	Uczeń dba o swoje zdrowie, świadomie	Trzyletni cykl nauki w liceum,	Nauczyciele języka polskiego	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		dotyczącej bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia.	zawierających treści prozdrowotne, treści dotyczące bezpieczeństwa i konsekwencji zachowań ryzykownych.	2. Udział w programie Era Nowe Horyzonty w zakresie tematyki prozdrowotnej i związanej z konsekwencjami zachowań ryzykownych.	wybiera to, co sprzyja zdrowiu i bezpieczeństwu, ma świadomość różnych zagrożeń, preferuje zachowania prozdrowotne.	zgodnie z rozkładem materiału lub indywidualnymi potrzebami.		
		Rozwijanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych oraz tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.	<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość środków językowych w zakresie tematów (zdrowie, życie towarzyskie i rodzinne, żywienie). - Walka z uzależnieniami i nałogami. - Upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych. - Bezpieczne poruszanie się w ruchu drogowym, zwrócenie uwagi na przechodzenie przez ulicę w miejscach do tego wyznaczonych, w tym w pobliżu szkoły. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Użycie języka w celach komunikacyjnych: Rozumienie/ Tworzenie/ Reagowanie/ przetwarzanie wypowiedzi. 2. Wykorzystanie materiałów (tekstów) z zakresu: korzystanie z usług (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety); sport; technika, podróżowanie. 3. Pogadanka, analiza sytuacji na obrazkach, opis ilustracji. 	Sprawne porozumiewanie się w języku angielskim w temacie: dbałość o zdrowie własne i innych oraz tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.	W zależności od potrzeb/ew. zgodnie z realizacją rozkładu materiału przewidzianego w klasie I, II i III.	Nauczyciele języka angielskiego	
		Uświadomienie młodzieży konieczności troski o swoje zdrowie, zwrócenie uwagi na prawidłową dietę, samokontrolę i przeprowadzanie badań okresowych, szczepień.	Realizacja tematów lekcyjnych z zakresu anatomii i fizjologii człowieka dotyczących chorób poszczególnych układów, chorób cywilizacyjnych, profilaktyki uzależnień, zdrowej diety i aktywności fizycznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forma wykładu ilustrowanego. Prezentacja multimedialna. Projekcja filmu. 2. Zajęcia warsztatowe. 3. Współpraca z PSEE w Częstochowie. 4. Realizacja programów <i>Znamię- znam je.</i> <i>Wybierz życie pierwszy krok.</i> <i>Profilaktyka WZW.</i> 5. Zorganizowanie stoiska ze zdrowymi przekąskami podczas Dnia Sportu. 	Uczniowie kształtują świadomość zdrowotną i podejmują właściwe zachowania prozdrowotne.	W ciągu całego roku szkolnego, zgodnie z planem wynikowym i harmonogramem imprez szkolnych.	Nauczyciele biologii	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		<p>- Przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym pierwszej pomocy.</p> <p>- Kształtowanie postaw ochrony życia i zdrowia własnego i innych.</p> <p>- Kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu.</p> <p>- Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.</p>	<p>- Organizowanie praktycznych ćwiczeń dotyczących udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>- Zapewnienie niezbędnych pomocy dydaktycznych (szczególnie manekina).</p> <p>- Wspieranie uczniów w pogłębianiu wiedzy i doskonaleniu umiejętności z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa oraz zapewnienie im optymalnych warunków rozwoju zdolności i zainteresowań.</p> <p>- Kształtowanie postaw humanitarnych i obywatelskich.</p> <p>- Wyrabianie w uczniach odpowiednich nawyków oraz opanowanie zasad działania ratowniczego, zarówno w przypadku zagrożeń nadzwyczajnych (wypadki masowe, katastrofy).</p>	<p>1. Zastosowanie aktywizujących metod nauczania i metod audiowizualnych.</p> <p>2. Praca w terenie (wycieczki, wizyty w urzędach itp.).</p> <p>3. Realizacja ćwiczeń praktycznych z zakresu pierwszej pomocy.</p> <p>4. Organizacja krwiodawstwa.</p> <p>5. Organizowanie wolontariatu.</p> <p>6. Spotkania z działaczami organizacji społecznych.</p> <p>7. Przekazanie uczniom niezbędnej wiedzy w zakresie przygotowania instytucji państwa do działania w sytuacjach kryzysowych.</p>	<p>- Uczeń wykazuje postawę prozdrowotną, posiada nawyki higieniczne.</p> <p>- Zachowanie ucznia jest bezpieczne dla zdrowia własnego i innych osób.</p> <p>- Posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej, wdrażania profilaktyki oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p>	Cały rok szkolny	mgr Iwona Zimmerman	
		Rozwijanie potrzeby i gotowości systematycznego uczestnictwa w rekreacyjnych oraz sportowych formach aktywności.	Stworzenie bogatej oferty sportowej dla uczniów.	<p>1. Prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych (koszykówka, fitness, piłka siatkowa).</p> <p>2. Udział w rozgrywkach międzyszkolnych SZS.</p> <p>3. Organizacja imprez sportowych na terenie szkoły: tenis stołowy, piłka siatkowa, łyżwiarstwo, dzień sportu.</p>	Podjęmuje zrównoważoną aktywność fizyczną zgodną z tradycją szkolną i lokalną oraz indywidualnymi zainteresowaniami.	Według kalendarza imprez szkolnych i pozaszkolnych w klasach I, II i III	Nauczyciele wychowania fizycznego	
		Wspomaganie w planowaniu i organizacji indywidualnej aktywności ruchowej.	Wyposażanie w zasób niezbędnej wiedzy potrzebnej do organizowania indywidualnej aktywności fizycznej.	<p>1. Cykliczne przeprowadzanie testów sprawności fizycznej.</p> <p>2. Przekaz wiedzy (pogadanki) dotyczące różnych rodzajów wysiłku</p>	<p>- Uczeń umie poznać i zinterpretować swoje mocne i słabe strony.</p> <p>- Uczeń wie jak dopasować swoją aktywność fizyczną do własnych możliwości (płec,</p>	<p>1. Wrzesień, luty.</p> <p>2. Cały rok szkolny.</p>	Nauczyciele wychowania fizycznego	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
				fizycznego. 3. Samodzielne przeprowadzanie rozgrzewek przed wysiłkiem fizycznym.	stan zdrowia, wiek) i potrzeb. - Uczeń zna znaczenie rozgrzewki jako warunku uniknięcia kontuzji.	3. Cały rok szkolny		
		Stosowanie w życiu codziennym zasad prozdrowotnego stylu życia.	- Dbanie o prawidłową sylwetkę (wagę) i postawę ciała. - Organizacja zajęć i imprez sportowych na świeżym powietrzu.	1. Zajęcia fitness. 2. Wprowadzanie elementów aerobiku i ćwiczeń korekcyjnych podczas lekcji. 3. Prezentacja zdrowej żywności podczas Dnia Sportu. 4. Wyjścia w teren podczas lekcji bez względu na pogodę. 5. Udział w rajdach. 6. Wyjścia na lodowisko.	- Uczeń zna pozytywny i negatywny wpływ sposobu odżywiania na organizm. - Wie jak dbać o prawidłową postawę ciała. - Uczeń zna walory adaptacyjne aktywności fizycznej w terenie, podejmuje ją również w okresie zimy (hartowanie organizmu).	Cały rok szkolny w klasach I, II i III	Nauczyciele wychowania fizycznego	
		Kształtowanie postawy prozdrowotnej uczniów.	Realizacja treści z zakresu racjonalnego gospodarowania w środowisku naturalnym oraz podróżowania (zwiedzania).	1. Wykorzystanie różnorodnych materiałów dydaktycznych, metod i form pracy dostosowując je do potrzeb danego tematu. 2. Interpretacja informacji zawartych w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) i audiowizualnych (np. filmach, reklamach) . 3. Uczestniczenie w konkursach o tematyce ekologicznej, m.in. konkursach z okazji Dnia Ziemi.	- Uczniowie rozumieją racjonalne gospodarowanie w środowisku naturalnym zgodne z zasadami ekologii. - Uczniowie tworzą całościowy obraz świata. - Uczniowie mają świadomość zdrowotną i podejmują właściwe zachowania prozdrowotne. - Uczniowie potrafią dokonać krytycznej oceny niewłaściwego zachowania (żywienie, używki, nawyki).	Realizacja zadań i celów zgodnie z programem i według rozkładów nauczania klas I, II i III.	Nauczyciele geografii	
2.	Emocjonalna	Kształtowanie umiejętności intrapsychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie	- Promocja zdrowia psychicznego. - Doskonalenie odpowiedzialności za własne wybory i decyzje.	1. Realizacja zajęć „Zdrowie psychiczne - co jest normą a co patologią”. 2. Konsultacje psychologiczne dla uczniów na terenie szkoły	- Uczeń radzi sobie z wyzwaniami zewnętrznego świata. - Uczeń wie gdzie szukać pomocy.	1. Klasa II. 2-3. Cały rok szkolny.	Pedagog szkolny przy współpracy poradni psychologiczno-pedagogicznej.	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny).	- Rozwijanie mechanizmów samokontroli.	i poradni. 3. Wskazanie pomocy świadczonej przez specjalistów w Centrum Terapii oraz poradniach specjalistycznych.	- Uczeń wie jak konstruktywnie wyrażać emocje.			
		Kształtowanie dojrzałości emocjonalnej. Stwarzanie warunków do samopoznania, umiejętność oceny i dostrzeżenia niewłaściwych zachowań emocjonalnych.	- Wyrażanie własnych emocji, kontrolowanie trudnych stanów emocjonalnych; świadoma emocjonalność w odbiorze dzieł kultury, dostrzeganie różnorodności stanów emocjonalnych bohaterów literackich i ich właściwa ocena, wybór właściwych, dojrzałych, społecznie akceptowanych. - Konstruktywne wyrażanie emocji. - Kształtowanie u uczniów tolerancji wobec odmienności kulturowej i rasowej.	1. Wykorzystanie lektury, obserwacji, dyskusji, polemiki oraz samokształcenia. 2. Odgrywanie ról: użycie języka w sytuacjach życia codziennego: reagowanie ustne i pisemne. 3. Wykorzystanie materiałów z zakresu: człowiek; życie rodzinne i towarzyskie. 4. Indywidualizowanie procesu nauczania; wskazanie mocnych stron oraz trudności, na które napotkali uczniowie oraz udzielenie wskazówek, w jaki sposób poprawić pracę i w jaki sposób dalej się uczyć, aby pokonywać trudności oraz rozwijać swoje umiejętności: - praca z uczniem zdolnym, - praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, - praca z uczniem mało aktywnym, nieśmiałym, zakompleksionym.	- Uczeń jest świadomy swoich stanów emocjonalnych, kontroluje swoje trudne stany emocjonalne, jest w stałym procesie dojrzewania emocjonalnego. - Uczeń potrafi sprawnie i efektywnie porozumiewać się, panuje nad emocjami.	Trzyletni cykl nauki w liceum, zgodnie z rozkładem materiału lub indywidualnymi potrzebami.	1. Nauczyciele języka polskiego 2. Nauczyciele języka angielskiego 3. Nauczyciele języka angielskiego 4. Wszyscy nauczyciele	
		Wspomaganie rozwoju emocjonalnego i intelektualnego	- Realizacja treści związanych z walorami dziedzictwa przyrodniczego. - Zachęcanie uczniów do udziału	1. Wykorzystanie różnorodnych materiałów dydaktycznych, metod i form pracy dostosowując je do potrzeb danego tematu.	- Uczniowie rozwijają pasję poznawcze skutkujące wzrostem zainteresowania i	Realizacja zadań i celów zgodnie z programem i według rozkładów	1-5. Nauczyciele geografii.	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		uczniów.	w konkursach. - Zachęcanie uczniów do samokształcenia i uczenia się przez całe życie.	2. Uczestnictwo uczniów w zajęciach dodatkowych związanych z geografią. 3. Uczniowie dokonują refleksji nad pięknem oraz potrzebą zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego. 4. Kształtowanie pozytywnego obrazu Polski i więzi ucznia z krajem ojczystym. 5. Uczniowie nawiązują kontakty towarzyskie (np. przedstawiają siebie i inne osoby, udzielają podstawowych informacji na swój temat i pytają o dane rozmówcy i innych osób). 6. Dbalność o właściwą atmosferę na zajęciach, sprzyjającą dobremu samopoczuciu uczniów, zapewnienie zrozumienia, dyskrecji uczniom w sytuacjach dla nich trudnych. 7. Dbalność o właściwe relacje między uczniem a nauczycielem.	motywacji wewnętrznej do uczenia się. - Uczniowie mają zapewnione warunki do harmonijnego, zrównoważonego rozwoju emocjonalnego i intelektualnego. - Uczniowie rozpoznają własny potencjał intelektualny, dostrzegają jego ewentualne deficyty, świadomie planują rozwój swoich kompetencji i umiejętności.	nauczania klas I, II i III.	6. Wszyscy nauczyciele 7. Wszyscy nauczyciele	
3.	Intelektualna	Mobilizacja uczniów do samokształcenia i zgłębiania literatury dodatkowej z przedmiotów.	Przedstawienie literatury dodatkowej z przedmiotu. Prezentacja podręczników i internetowych stron.	Udział w konkursach i olimpiadach. Rozwiązywanie dodatkowych zadań o raz zadań maturalnych.	Uczeń jest świadomym uczestnikiem procesu dydaktycznego, posiada wiedzę, którą wykorzysta w szkole oraz na egzaminie maturalnym.	W ciągu całego roku szkolnego w klasach I, II i III	Wszyscy nauczyciele	
		Przestrzeganie i propagowanie prawa autorskiego poprzez wpojenie poszanowania własności	Zwrócenie uwagi na etyczne aspekty przestrzegania prawa autorskiego ze szczególnym naciskiem na publikacje w sieci i korzystanie z licencjonowanego	Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za	Uczeń dba o bezpieczeństwa swoich danych i prywatności innych osób. Uczeń przestrzega zasad netykiety i norm prawnych, dotyczących	Klasy I, II i III	mgr Justyna Rakus	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		intelektualnej i etycznego zachowania się w sieci.	oprogramowania.	pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.	bezpiecznego korzystania i ochrony informacji.			
		Wyrobienie nawyku weryfikowania informacji zamieszczonych w sieci.	- Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł. - Wykorzystanie komputera oraz programów i gier edukacyjnych do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin oraz do rozwijania zainteresowań.	1. Tworzenia stron i serwisów internetowych, prezentacji multimedialnych oraz udostępniania ich w sieci. 2. Poszukiwanie dokumentów i informacji w Internecie (np. zasobach bibliotecznych, statystycznych, w sklepach internetowych).	- Uczeń ocenia przydatności i wiarygodności pozyskanych informacji. - Uczeń gromadzi informacje na potrzeby realizowanych projektów z różnych dziedzin.	Klasa I, II i III	mgr Justyna Rakus	
		Odbieranie i tworzenie wypowiedzi (wykorzystanie zawartych w nich informacji).	- Sporządzenie opisu bibliograficznego i netograficznego (Polska norma bibliograficzna, Harvard Style). - Rozpoznanie pytań podchwytliwych i sugerujących odpowiedź. - Stosowanie podstawowych zasad logiki i retoryki.	1. Wykonywanie ćwiczenia z zakresu opisu bibliograficznego. 2. Wizyta w bibliotece. 3. Analiza materiału językowego. 4. Interpretacja tekstów kultury. 5. Ćwiczenia z zakresu poprawności gramatycznej i słownikowej. 6. Wdrażanie kompetencji komunikacyjnej (stosowność, skuteczność wypowiedzenia się).	- Umiejętne korzystanie ze źródeł informacji. - Osiąganie przejrzystości i sugestywności wypowiedzi. - Uczeń dba o czystość i poprawność języka ojczystego. - Uczeń przestrzega prawa autorskiego.	Klasa I	mgr Margarita Janik	
		Doskonalenie umiejętności rozumienia tekstów. Kształtowanie poprawności językowej. Kształtowanie umiejętności posługiwania się zasadami logiki i retoryki.	- Aktywność intelektualna na zajęciach lekcyjnych, aktywność czytelnicza, aktywność twórcza. - Prezentowanie własnego zdania na temat tekstu, bohaterów, ich postaw. - Doskonalenie umiejętności rozwiązywania zadań maturalnych.	1. Organizacja konkursów literackich, recytatorskich. 2. Dyskusje, spory intelektualne, projekty. 3. Poznawanie faktów z historii literatury i z innych dziedzin humanistyki. 4. Realizacja projektów i prac pisemnych.	- Uczeń jest świadomym uczestnikiem procesu edukacyjnego, procesów komunikacyjnych. - Posiada wiedzę i umiejętności przydatne w życiu. - Jest rozbudzony intelektualnie, gotowy do procesu samokształcenia. - Radzi sobie z intelektualnymi wyzwaniami szkoły i życia. - Jest świadomym odbiorcą kultury.	Trzyletni cykl nauki w liceum, zgodnie z rozkładem materiału lub indywidualnymi potrzebami.	Nauczyciele języka polskiego	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		Kształtowanie zdolności uczniów w zakresie postrzegania, zapamiętywania, rozumowania, wypowiedziania się.	<ul style="list-style-type: none"> - Proponowanie racjonalnie zorganizowanej aktywności intelektualnej, ćwiczeń doprowadzających do wytworzenia umiejętności, sprawności, nawyku, kompetencji językowych. - Przedstawienie skutecznych sposobów uczenia się. - Rozbudzenie dociekliwości poznawczej, zainteresowań, rozwijanie umiejętności samokształcenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywna, systematyczna praca. 2. Stosowanie efektywnych technik uczenia się. 3. Wykorzystanie w pracy nowoczesnych technologii informatycznych, aktywizowanie uczniów. 4. Diagnozowanie nie tylko uczniów problemowych i nieuczących się, lecz także tych, którzy nie mają kłopotów z nauką, ale mogą przejawiać inne dysfunkcje w kontaktach z grupą rówieśniczą i w codziennym funkcjonowaniu. 5. Wykorzystywania języka obcego jako narzędzia komunikowania w różnych sytuacjach życia codziennego, w środowisku szkolnym i poza nim. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń sprawnie funkcjonuje we współczesnym świecie. - Uczeń zna metody skutecznego uczenia się. - Uczeń stosuje nowoczesne technologie podczas uczenia się. 	Klasy I, II i III	<p>1-4. Wszyscy nauczyciele</p> <p>5. Nauczyciele języka angielskiego</p>	
		Rozbudzenie świadomości związanej z planowaniem kariery edukacyjno-zawodowej.	Realizacja zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego (Szkolny Ośrodek Kariery).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnictwo indywidualne. 2. Udostępnianie uczniom aktualnych informatorów odnośnie uczelni wyższych i szkół pomaturalnych. 3. Udostępnianie uczniom teczek zawodoznawczych. 4. Pomoc w określeniu zainteresowań na podstawie dostępnych testów. 5. Współpraca z uczelniami wyższymi. 	Właściwy wybór dalszej drogi edukacyjno-zawodowej.	Klasy I, II i III	Pedagog szkolny	
		<p>Rozwijanie umiejętności szybkiego kojarzenia i zapamiętywania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności twórczego myślenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja konkursów przedmiotowych szkolnych i międzyszkolnych. - Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów, które okazują się bezcenne, mimo iż współczesny świat (także w sferze edukacji) nastawiony jest na rozwijanie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w Szkolnym Świącie Matematyki poprzez konkursy <i>(NAJCIEKAWSZE PRZEDSTAWIENIE LICZBY PI, NAJDŁUŻSZE ZAPAMIĘTANIE ROZWINIĘCIA DZIESIĘTNEGO LICZBY PI, PI-POEZJA; MATEMATYKA W FOTOGRAFII; SUPERMATEMATYK VLO.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń posiada dociekliwość poznawczą. - Uczeń zdaje maturę. 	1. Marzec	1. Nauczyciele matematyki.	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		i rozwijania wyobraźni. Poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin.	myślenia i działania schematycznego (tzw. testomania), a nie samodzielnego i twórczego.	2. Udział w eliminacjach szkolnych olimpiad i konkursów przedmiotowych (np.: Olimpiada historyczna, olimpiada WoPiŚW 3. Udział w wykładach i pracy Koła Matematycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Matematyczne czwartki. 4. Organizacja zajęć z poszczególnych przedmiotów oraz zajęć dodatkowych dla maturzystów. 5. Udział w konkursach językowych i OJA.		2. Zależne od instytucji organizującej. 3. Cały rok 4. Cały rok 5. Według ustalonych terminów wydarzeń.	2. Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie. 3. D. Magacz E. Aleksandrowicz 4. Wszyscy nauczyciele 5. Nauczyciele języka angielskiego	
		Rozwijanie zainteresowania uczniów.	Wzmocniona praca z uczniem zdolnym nakierowana na przygotowanie młodzieży do udziału w konkursach, olimpiadach oraz projektach edukacyjnych.	1. Organizowanie wyjść do kina, teatru oraz innych placówek kulturalno – oświatowych. 2. Rozwijanie samorządności poprzez działalność samorządu uczniowskiego. 3. Redagowanie przez młodzież portalu internetowego szkoły. 4. Działalność Kabaretu szkolnego. 5. Konkurs wiedzy o statucie szkoły.	Uczeń poszerza swoje zainteresowania.	Cały rok szkolny	1. mgr Żaneta Soduła, mgr Krystyna Kosel 2. mgr Natalia Myga, mgr Krzysztof Zajac 3. mgr Aneta Salachna, mgr Edyta Pietrkowska 4. mgr Ewelina Aleksandrowicz, mgr Danuta Zielińska 5. Samorząd Szkolny	
4.	Społeczna	Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych	Udział w działaniach z zakresu wolontariatu	Uczestnictwo w akcjach charytatywnych i wolontariacie	Aktywne uczestnictwo uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowanie w działalność podmiotów	Klasy I-III Cały rok szkolny	Nauczyciele zajmujący się wolontariatem na terenie szkoły	
		Rozwijanie kompetencji cyfrowych	Podjęcie działań związanych z świadomym i krytycznym korzystaniem z technologii cyfrowych	Udział w zajęciach dotyczących cyberbezpieczeństwa	Uczeń bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z zasobów dostępnych w sieci	Klasy I	Nauczyciele informatyki	
		Kształtowanie	- Poznanie środowiska	1. Organizacja zajęć	- Brak przypadków	1. Klasa I	1. Pedagog	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		<p>w uczniach aktywnej, otwartej, prospołecznej postawy.</p> <p>Promowanie aktywności uczniów, mających na celu zwiększenie otwartości szkoły na współpracę z otoczeniem.</p>	<p>klasowego i szkolnego (rozpoznawanie indywidualnych czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ułatwienie adaptacji w nowym środowisku szkolnym. - Rozwijanie umiejętności pracy samodzielnej i współdziałania w zespole. - Budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole. 	<p>integracyjnych.</p> <p>2. Organizacja rajdu integracyjnego.</p> <p>3. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych ułatwiających adaptację w szkole.</p> <p>4. Kontrola własnego zachowania i rozwijanie odpowiedzialności.</p> <p>5. Zorganizowanie prelekcji dla rodziców dotyczącej budowania właściwych relacji z dzieckiem <i>"Jak rozmawiać z dzieckiem"</i>.</p>	<p>izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji (tzw. rankingomanii) czy wymuszaniem na słabszych korzystnych dla siebie działań i rozwiązań (na każdym poziomie relacji).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bycie osobą odpowiedzialną (czyli akceptującą skutki własnych wyborów i działań). - Uczeń współpracuje z grupą oraz pełni właściwe role społeczne (np. podejmują funkcje np. przewodniczącego klasy, funkcja skarbnika itp..) 	<p>2. Klasa I</p> <p>3. Klasa I</p> <p>4. Wrzesień/październik</p> <p>5. Klasy I, II i III</p>	<p>szkolny</p> <p>2. opiekunowie Samorządu Szkolnego</p> <p>3. Wychowawcy klas oraz pedagog</p> <p>4. Wszyscy nauczyciele</p> <p>5. Pedagog szkolny</p>	
		<p>Stwarzanie równych szans rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działania związane z opracowaniem indywidualnych dostosowań wymagań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Organizacja zajęć rewalidacyjnych. 	<p>1. Uwzględnianie wytycznych zawartych w opiniach i orzeczeniach psychologiczno-pedagogicznych.</p> <p>2. Otoczenie szczególną opieką uczniów z orzeczeniami oraz opiniami psychologiczno-pedagogicznymi.</p> <p>3. Kontrolowanie pracy własnej uczniów obejmującej poprawność pisowni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń zna swoje mocne i słabe strony. - Uczeń ma poczucie wsparcia ze strony nauczycieli. 	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	
		<p>Kształtowanie świadomości społecznej i postawy prospołecznej.</p> <p>Promowanie uniwersalnego systemu wartości.</p> <p>Rozwijanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budowanie dobrych relacji interpersonalnych, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych, uczenie współodpowiedzialności za powierzone zadania zespołowe. - Poszukiwanie pozytywnych wzorów zachowań prospołecznych, wyrażanie siebie w obszarze uczestniczenia w szeroko pojętym życiu społecznym. - Działania związane z miejscami 	<p>1. Realizacja zagadnień i zadań związanych z tematami dotyczącymi pracy na rzecz społeczności lokalnej i całego społeczeństwa.</p> <p>2. Udział w programie Era Nowe Horyzonty proponującym tematykę prospołeczną. Współpraca z Fundacją „Oczami Brata”.</p> <p>3. Akademii z okazji Święta</p>	<p>Uczeń ma świadomość, że jest istotą społeczną, jest współodpowiedzialny za realizację zadań zespołowych, jest współodpowiedzialny za swoje środowisko lokalne i społeczeństwo. Wie, że może wpływać na przestrzeń społeczną, zna mechanizmy działalności w otaczającym</p>	<p>1-2. Trzyletni cykl nauki w liceum, zgodnie z rozkładem materiału lub indywidualnymi potrzebami.</p> <p>3. Listopad/</p>	<p>1. Nauczyciele języka polskiego.</p> <p>2. Nauczyciele języka polskiego.</p> <p>3. Nauczyciele historii.</p>	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		poczucia tożsamości narodowej (patriotyzm).	ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.	Niepodległości, Konstytucji 3 maja. 4. Działania antydyskryminacyjne (w tym służących przeciwdziałaniu agresji rówieśniczej powodowanej stereotypami) i uprzedzeniami.	środowisku. Zna wartość pracy dla społeczeństwa, jest na nią otwarty.	kwiecień 4 Cały rok szkolny	4. Wszyscy nauczyciele	
		Kształtowanie procesu nauczania i wychowania, by każdy jego uczestnik miał szansę osiągnąć sukces w nowoczesnym społeczeństwie.	Kształtowanie postawy uczciwości. Przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie z zachowaniem tożsamości narodowej. Rozwijanie tolerancji, zainteresowania innymi kulturami. Uświadomienie konieczności dbania o środowisko przyrodnicze w zakresie rozwoju zrównoważonego. Realizacja treści z następujących zakresów tematycznych:	1. Wyposażenie ucznia zarówno w wiadomości i umiejętności przedmiotowe jak i o charakterze uniwersalnym. 2. Wykorzystanie materiałów z zakresu: państwo i społeczeństwo; wiedza z zakresu krajów anglojęzycznych. 3. Prezentacja multimedialna „Poszanowanie własności intelektualnej”, pogadanka, rozmowa, dyskusja na podstawie testów pisanych, wysłuchanych „Cheating” i innych. 4. Promowanie postaw kulturalnego zachowania się, zwracania się do osób starszych i rówieśników. 5. Zaangażowane uczniów w akcje charytatywne: - koło Caritas, - Szkolne koło PCK, - Polskie Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, - Fundacja "Oczami Brata". 6. Wycieczki szkolne do Ogrodu Zoologicznego Wykład ilustrowany. Warsztaty dla uczniów. Zbiórka żywności dla zwierząt ze	- Uczeń szanuje tradycję i kulturę własnego narodu, a także innych krajów. - Uczeń sprawnie funkcjonuje w nowoczesnym społeczeństwie. - Dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je. - Rozumie pojęcia: obowiązek, tolerancja, godność. - Zna prawa i obowiązki, jakim podlega na terenie szkoły, WSO, PSO. - Uczeń jest zaangażowany społecznie. - Uczeń rozumie potrzebę dbania o środowisko przyrodnicze. - Zdaje sobie sprawę z zagrożeń wynikających z szybkiego rozwoju gospodarczego i przeciwdziała zagrożeniom. - Rozumie potrzebę niesienia pomocy bezdomnym zwierzętom, których los zależy od człowieka. - Poczucia dumy z piękna ojczyźnej przyrody i dorobku naszego narodu,	Klasy I, II i III (realizacja zadań i celów zgodnie z programem i według rozkładów nauczania klas I-III).	1- 3. Nauczyciele języka angielskiego 4. Wszyscy nauczyciele 5. - mgr I. Karlak, ks. T. Zawierucha - mgr K. Szlosar, mgr I. Zimmerman - pedagog szkolny - mgr Ż. Sodała 6. Nauczyciele biologii	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
				<p>schroniska. Sadzenie roślin w na terenie przyszkolnym.</p> <p>7. Organizacja wycieczek krajoznawczych na terenie Polski.</p>	<p>poprzez poznanie m.in.: różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych.</p>		7. Nauczyciele geografii	
		<p>Budowanie prawidłowych relacji społecznych (tożsamość lokalna) na terenie szkoły, miasta, kraju.</p>	<p>Udział w kulturze fizycznej jako organizator, sportowiec i kibic.</p> <p>Wychowanie w duchu zdrowej rywalizacji zgodnie z zasadami „fair play”.</p>	<p>1. Pomoc uczniów przy organizacji szkolnych imprez sportowych (rozgrywki międzyklasowe, Dzień Sportu).</p> <p>2. Spotkania ze sławnymi sportowcami.</p> <p>3. Wyjścia na imprezy sportowe.</p> <p>4. Kibicowanie podczas zawodów sportowych.</p> <p>5. Przestrzeganie zasad i regulaminów podczas rozgrywek sportowych.</p>	<p>- Uczeń umie pełnić rolę organizatora i kibica wydarzeń sportowych</p> <p>- Uczeń utożsamia się z grupą do której należy.</p> <p>- Zna i stosuje zasady „zdrowego” kibicowania.</p> <p>- Uczeń stosuje zasady „fair play” we wszystkich płaszczyznach życia.</p>	<p>Według kalendarza rozgrywek sportowych dla klas I, II i III.</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p>	
5.	Duchowa							
		<p>Kształtowanie systemu wartości, poczucie sensu życia.</p> <p>Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej (patriotyzm).</p>	<p>Interpretacja tekstów kultury.</p> <p>Wykorzystanie kontekstów interpretacyjnych.</p>	<p>1. Odczytanie treści alegorycznych i symbolicznych.</p> <p>2. Związek języka z wartościami (dobro, prawda, piękno, wiara, nadzieja, miłość, wolność, równość, braterstwo, Bóg, honor, ojczyzna, solidarność, niepodległość, tolerancja).</p> <p>3. Urodziny Adama Mickiewicza – patrona szkoły.</p> <p>4. Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach patriotycznych.</p> <p>5. Wycieczka do Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.</p>	<p>- Poszanowanie dla tradycji, historii i osiągnięć artystycznych narodu polskiego.</p> <p>- Promowanie czytelnictwa.</p> <p>- Dostrzeżenie w tekstach kultury wartości narodowych i uniwersalnych.</p> <p>- Uczeń zna uniwersalne wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<p>1-3. klasy I, II i III</p> <p>4. Cały rok szkolny</p> <p>5. Klasy III</p>	<p>1-3. mgr Margarita Janik</p> <p>4. mgr Krzysztof Zając</p> <p>5. mgr Krzysztof Łudzik</p>	
		<p>Kształtowanie świadomości duchowej sfery życia, wagi rozwoju duchowego</p>	<p>- Odbiór tekstów kultury zawierających zagadnienia związane z rozwojem duchowym, poszukiwaniami w obszarze zagadnień</p>	<p>1. Poznawanie różnych systemów wartości, różnych prądów filozoficznych, wartości religijnych.</p> <p>2. Praca w obszarze rozwoju</p>	<p>- Uczeń jest świadomy swojej duchowości, rozbudzony w procesie poszerzania swojej świadomości duchowej, potrzebie doskonalenia. -</p>	<p>Trzyletni cykl nauki w liceum, zgodnie z rozkładem materiału lub</p>	<p>Nauczyciele języka polskiego</p>	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		wplywającego na dobrostan człowieka	aksjologicznych. - Proponowanie tekstów kultury i poznawanie zagadnień związanych poszukiwaniem sensu życia.	duchowego jako proces ciągły, towarzyszący człowiekowi przez całe życie.	Dostrzega wartość dobra, piękna, tolerancji, miłości we wszystkich sferach swojej aktywności życiowej.	indywidualnymi potrzebami.		
		Wyznaczenie standardu indywidualnej drogi życia w ramach społeczeństwa.	- Poznawanie dorobku kultury. - Kształcenie postawy twórczej. - Myślenie refleksyjne. - Rozbudzanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, plastycznymi, muzycznymi. - Aktywny udział w tworzeniu i przeobrażaniu najbliższego otoczenia. - Dbanie o wygląd. - Zdolność do głębokiego kontaktu duchowego z drugim człowiekiem. - Uwrażliwienie uczniów na tolerancję i odmienną religijną (święta w kulturze anglojęzycznej).	1. Realizacja treści z zakresu wiedzy o wybranych krajach anglojęzycznych: geografia i historia; obyczaje i tradycje; różnorodność kulturowa, zwyczaje i tradycje w różnych kulturach, stereotypy kulturowe, tolerancja wobec innych kultur. 2. Projekt edukacyjny: Polonia Amerykańska. 3. Spotkanie z dyplomatami amerykańskimi w ramach programów: „Speakers Program” i „Meet America” oraz ze Stypendystami Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta. 4. Poznawanie tekstów literackich, piosenek, filmów oraz kluczowych postaci charakt. dla kultury anglojęzycznej.	- Uczeń potrafi uczestniczyć w różnych formach kultury (koncert, kino, teatr, wystawa, plastyczna, muzeum). - Wykazuje chęć poznawania ojczystego kraju i jego tradycji. - Poznaje zasady wiary i potrafi je stosować w życiu codziennym. - Uczniowie podążają śladami polskości w USA, szanują relacje z rodakami mieszkającymi w Stanach Zjednoczonych.	W zależności od potrzeb/ ew. zgodnie z realizacją rozkładu materiału przewidzianego w klasach I, II i III	1. Nauczyciele języka angielskiego 2-4. mgr Marzanna Gromotowicz	
		Wychowanie do wartości. Stworzenie kanonu zasad postępowania	Realizacja treści z zakresu państwo i społeczeństwo (konflikty wewnętrzne i międzynarodowe) oraz świat przyrody (zwierzęta, rośliny, klimat, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe).	1. Uczniowie uczestniczą w wycieczkach krajowych i zagranicznych. 2. Uczniowie wyrażają opinie dotyczące poglądów, systemu wartości.	- Uczeń odczuwa więzi z krajem ojczystym, z najbliższym otoczeniem społecznym i przyrodniczym („małą ojczyznę”, własnym regionem). - Poszukuje odpowiedzi na trudne pytania odnoszące się do obecnej fazy rozwoju współczesnej cywilizacji. - Szanuje tradycje i kulturę.	Realizacja zadań i celów zgodnie z programem i według rozkładów nauczania klas I, II i III.	Nauczyciele geografii	
		Uświadomienie uczniom, że biologia jest nauką, która wyklucza sferę duchową z obszaru pojmowanych	Uświadomienie że jedyną wartością dla biologii jako nauki są empiryczne metody popoznawania świata a wszelkie tezy i wnioski formowane są na podstawie obserwacji	1. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem doświadczeń biologicznych i obserwacji do formułowania wniosków i twierdzeń naukowych. 2. Propozycje doświadczeń.	Uczeń rozumie, że powstanie świata i gatunku człowieka nie jest związane z jednorazowym aktem	W okresie całego cyklu kształcenia.	Nauczyciele biologii	

Lp.	Sfera	Cel	Zadania	Sposób działania	Osiągnięcia wychowawcze, które zamierza zrealizować szkoła	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
		zależności przyczynowo-skutkowych.	i doświadczeń.	3. Wyciąganie wniosków, stawianie hipotez, formułowanie problemów badawczych.	kreacji a procesem ewolucyjnym opartym na dowodach naukowych.			

Ponadto ważne jest, aby uczniowie:

1. znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym);
- 2) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- 3) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
- 4) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych;
- 5) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- 6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
- 7) przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
- 8) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

6. Procedura badania efektywności programu - ewaluacja

Oceny efektów realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzonej przez zainteresowane podmioty, dokonuje się w trakcie posiedzeń rady pedagogicznej, podsumowujących pracę w pierwszym i drugim półroczu roku szkolnego.

Przebieg działań wychowawczych i profilaktycznych będzie na bieżąco sprawdzany, a pozyskane informacje wykorzystywane do zgłaszania uwag do programu. Ewaluacja w szkole obejmuje:

- analizę dokumentacji (teczki indywidualne uczniów, dziennik pedagoga, dzienniki lekcyjne, analizę sytuacji wychowawczej klas, analizę frekwencji uczniów);
- obserwację zachowania uczniów w sytuacjach szkolnych;
- rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami;
- konsultacje z dyrekcją szkoły;
- zajęcia profilaktyczne i wychowawcze w klasach;
- ankiety dla uczniów, rodziców i wychowawców uwzględniające sytuację szkolną.

Podstawę dla formułowania ocen realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego stanowią narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy: sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, obserwacje, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy oraz scenariusze.

7. Wykaz literatury

1. Gaś Z. B. (red.), Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole, Warszawa 2005.
2. Gaś Z. B., Poleszak Z., Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, Warszawa 2017.
3. Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, Warszawa 2006.
4. Gaś Z. B., (red.), Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania, Lublin 2011.
5. Homplewicz J., Etyka pedagogiczna. Podręcznik dla wychowawców, Warszawa 1996.
6. Łobocki M., W trosce o wychowanie w szkole, Warszawa 2007.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).
8. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2011.
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z dnia 11 stycznia 2017 r., poz. 59).

Program Wychowawczo- Profilaktyczny V Liceum Ogólnokształcącego im A. Mickiewicza

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu

- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski

.....

.....

.....